

Public management a reformy veřejné správy

Juraj Nemec, prof. Ing. CSc.

Člen: Committee of Experts on Public Administration (CEPA)

juraj.nemec@umb.sk

New Public Management: konec minulého století

- „More for less“ (prostřednictvím zavedení tržních mechanismů do veřejného sektoru):
  - „Malý“ stát (?)
  - Privatizace/marketizace (?)
  - Deregulace
  - Flexibilita
  - Výkonnost
  - Technokratické hodnoty

Míra uplatňování NPM

- NPM státy: Austrálie, Nový Zéland, Velká Británie, USA, Estonsko
- „Umírněný“ manažerialism: Česká republika, Slovensko
- Minimální dopad NPM: Polsko

Pohledy na NPM dnes

- „Adie“ NPM (Drechsler)
- Filozofie NPM je mrtvá, ale nástroje je možno vhodně využívat (Vries a Nemec, 2013)

Neo-weberian State (Pollitt and Bouckaert 2004: 99–100)

- Spojení „klasických Weberian“ přístupů a „neo“ přístupů

Klasické Weberian přístupy

- Stát jako hlavní nástroj řešení společenských problémů, založený na:
  - Representativní demokracii
  - Administrativní právu
  - Státní službě

„Neo“ pohled (obsahuje i doplnění o prvky public management)

- Posun od byrokracie k uspokojování potřeb občanů
- Konzultace
- Důraz na výsledky a ne procesy
- Rovnováhy kontroly ex-ante a ex-post
- Profesionalizace státní služby

Governance, New Public Governance

- Nejčastěji používané spojení dnes
- Množství autorů a vymezení obsahu
- Příklad: Principles of Effective Governance for Sustainable Development, OSN (schváleno 2018)

United Nations

Department of
Economic and
Social Affairs

CEPA

» Committee of Experts on Public Administration

Helping countries build strong institutions
for achievement of the SDGs

Principles of Effective Governance for Sustainable Development

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Principles of Effective Governance for Sustainable Development: 11 principů

- Oblast efektivnosti: **kompetentnost, kvalitní veřejná politika a spolupráce.**
- Oblast „accountability“: **integrita, transparentnost a nezávislý dohled.**
- Oblast „inclusiveness“: **“nikdo nesmí zůstat vzadu“, ne-diskriminace, participace, subsidiarita a mezigenerační rovnost.**

Kompetentnost

Instituce musí mít potřebnou kvalitu, zdroje a nástroje pro výkon svých mandátů.

Strategie:

- Profesionalizace zaměstnanců veřejné služby
- **Strategické HRM**
- **Rozvoj kapacit vůdcovství**
- **Management a řízení výkonnosti**
- **Finanční management**
- **e-government.**

Kvalitní veřejná politika

Veřejné politiky musí být koherentní a založené na důkazech

Strategie:

- **Strategické plánování**
- RIA
- Systémová podpora koherentnosti tvorby veřejné politiky
- **Dostupnost a sdílení dat**
- Propojení vědy a politiky
- **Risk management**

Spolupráce

Vláda a všechny sektory musí spolupracovat navzájem a spolupracovat také s nestátními subjekty.

Strategie:

- Vytvoření silného „centre of government“ s koordinační funkcí
- **Koordinace a dialog všech úrovní a subjektů vlády**

Integrita

Státní úředníci musí vykonávat svoje úkoly čestně, spravedlivě a v souladu s morálními principy.

Strategie:

- Anti-korupční politiky a nástroje
- Etické kodexy
- Konkurenční veřejné zakázky**
- Eliminace úplatkářství
- Politiky a nástroje zamezující konfliktu zájmů
- Ochrana „whistle-blowerů“
- Adekvátní odměňování ve veřejném sektoru**

Transparentnost

Otevřenost institucí a dostupnost informací

Strategie:

- **Proaktivní otevřenost veřejných informací**
- **Transparentní rozpočtování**
- Registry (např. partnerů veřejného sektoru)

Nezávislý dohled

Orgány dohledu musí jednat profesionálně a nezávisle.

Strategie:

- **Nezávislost regulačních agentur**
- Možnost soudního přezkoumání administrativních rozhodnutí
- **Nezávislý audit (shody a výkonnosti)**
- Zákonnost

Participace

Všichni „stakeholderi“ musí mít právo a možnost aktivně se zapojit do veřejných politik, které se jich dotýkají a ovlivnit tyto politiky.

Strategie:

- Demokratické volby
- Konzultace a fóra
- „Co-creation a co-production“**
- Participativní rozpočty**
- Rozvoj „hnaný“ komunitou

Subsidiarita

Ústřední vláda má realizovat jenom ty aktivity, které není možno vykonávat na nižší úrovni.

Strategie:

- **Fiskální federalismus**
- Posilnění místních vlád
- **Posilnění místních financí a místní kapacity**
- Prevence a adaptace se na externí šoky
- „Multilevel governance“

Hodnocení reforem veřejné správy v EU

- EUPACK projekt: European Public Administration Country Knowledge
- A Comparative Overview of Public Administration Characteristics and Performance in EU28 (2018)
- Quality of Public Administration: What have we learned, what can we do better? - Conclusions (2018)